

28. april 2021

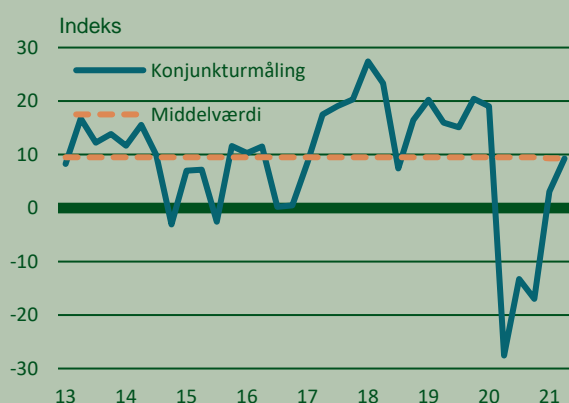
Lys for enden af tunnelen i fødevarerindustrien, men råvarepriser kan presse indtjeningen

Frank Øland frha@lf.dk 2012 3789.
Johan Christensen joch@lf.dk

- *Konjunkturbarometeret for fødevarer virksomhederne har fortsat pil opad. Det skyldes genåbningen og forventninger om en fortsat normalisering af samfundet.*
- *Hver fjerde fødevarer virksomhed forventer en stigning i efterspørgslen i Danmark, mens hver tredje forventer en stigning i efterspørgslen på eksportmarkederne.*
- *Den største udfordring for produktionen er stigende råvarepriser. Især foder- og energipriserne er steget markant. Det giver et opadgående pres på forbrugerpriserne for fødevarer.*

Mens mange europæiske lande er ramt af en såkaldt tredje bølge af COVID-19, ser smittesituationen anderledes positiv ud i Danmark, hvor genåbningen så småt er i gang. Kombineret med forventninger om en accelererende europæisk vaccineudrulning, samt en forbedret smittesituation hos globale samhandelspartnere, giver det positive forventninger til fremtiden for de danske fødevarer virksomheder. Det viser Landbrug og Fødevarers kvartalsvise konjunkturbarometer, hvor forventningerne nu er på niveau med gennemsnittet for de seneste 8 år.

Konjunkturbarometer for fødevarer virksomhederne

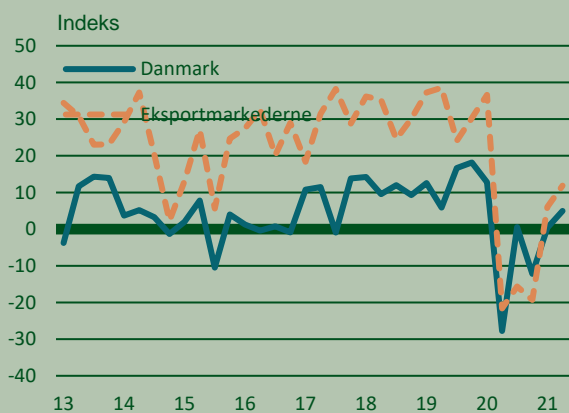

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

De danske fødevarer virksomheder har generelt klaret sig godt under pandemien. En lukket servicebranche har dæmpet afsætningen, især af højværdivarer, men de danske virksomheder har i høj grad været i stand til at finde nye kanaler til at sælge deres produkter.

Stort set alle barometerets underkomponenter går frem, men det er især forventningerne til efterspørgslen i Danmark og på eksportmarkederne, hvor virksomhederne i højere grad end tidligere forventer en positiv udvikling. Hver fjerde virksomhed forventer en positiv vækst i efterspørgslen i Danmark, hvilket er væsentligt flere end i 1. kvartal, hvor blot 8 pct. af virksomhederne forventede vækst. Hver tredje fødevarer virksomhed forventer en vækst i efterspørgslen på eksportmarkederne. Det er en positiv udvikling, men forventningerne til eksportmarkederne ligger stadig en del under niveauet før Covid-19, hvilket kan forklares af de fortsat hårde restriktioner i Europa.

Indeks for forventninger til efterspørgslen i Danmark og på eksportmarkederne

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Der er det seneste år sket et skifte i hvilke faktorer, der begrænser produktionen. I 2. kvartal af 2020 var det især manglende efterspørgsel og kapacitetsbegrænsninger, mens det nu overvejende er de stigende råvarepriser. Således melder over halvdelen af fødevarerproducenterne, at stigende priser på råvarer er en begrænsende faktor i produktionen. For et år siden var det blot 4 pct.

For eksempel er priserne på olie og naturgas steget meget det seneste år. Alene i år 2021 er prisen på olie vokset med 13 pct., og den ligger nu 34 pct. over niveauet fra før Covid-19. Energipriserne er vigtige for fødevarerproducenterne, da der bruges meget energi i produktionen.

Også foderpriserne er steget meget det seneste år. Således er priserne på raps steget 41 pct. alene i år. Ses der på perioden før corona, ligger priserne på raps 48 pct. over.

Priserne på sojaskrå, som også bruges som foder, toppede i januar men er siden faldet

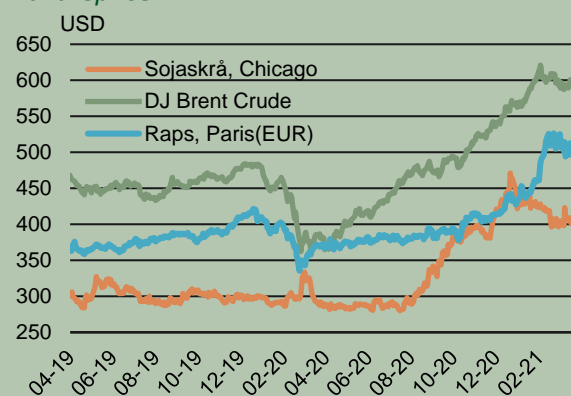
godt 1 pct. De ligger dog stadig 44 pct. over niveauet fra før corona.

Stigende priser øger omkostningerne for virksomhederne, hvilket både kan presse indtjeningen, men også betyde højere priser for forbrugerne på de afledte produkter. Det er ikke sket endnu, men givet den længerevarende tendens med stigende råvarepriser, må det forventes, at det også snart giver udslag i forbrugerpriserne.

Der kan være flere forklaringer på de stigende råvarepriser. En vigtig forklaring er, at den globale efterspørgsel på brændsel og energi er steget i takt med, at pandemien er aftaget. Industrien, især i Kina, buldrer derudaf og det presser priserne op.

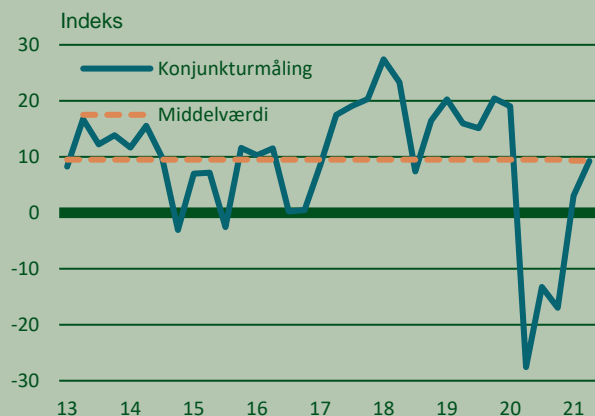
Højere energipriser kan også presse priser på raps op, da raps, ud over at bruges til foder, også kan bruges til udvinding af vegetabiliske olier, der kan substituere olie som energikilde. Derudover har bekymringer over faldende lagre i eksportørlande bidraget til en stigning i foderpriserne.

Råvarepriser

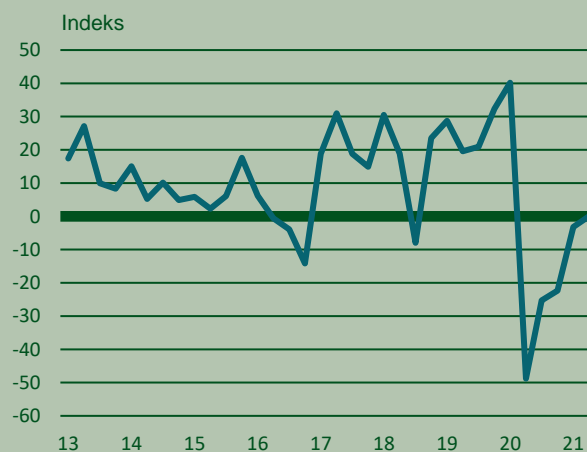
Kilde: Investing.com

Konjunkturbarometer for fødevarervirksomhederne

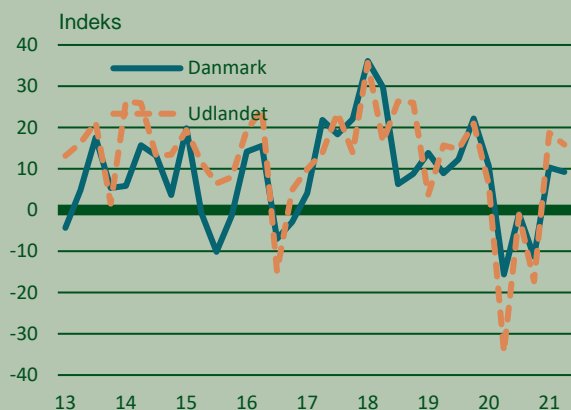
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Indeks for forventninger til virksomhedens indtjening det kommende år

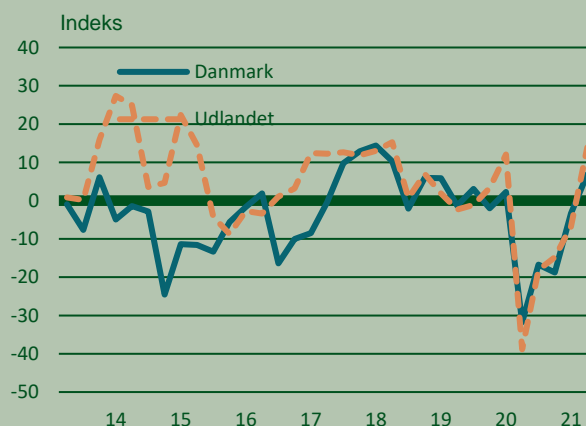
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

Indeks for forventningerne til investeringer i Danmark og i udlandet.

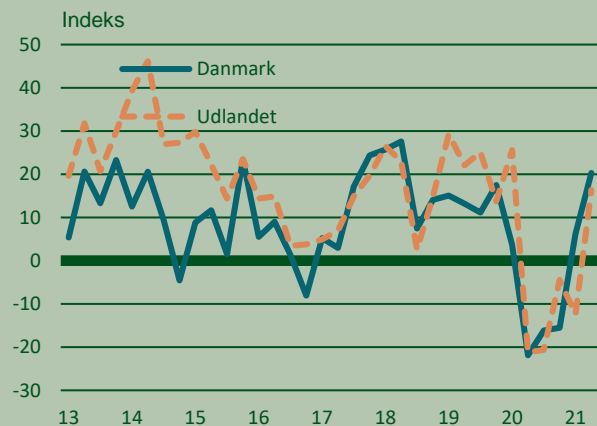
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Indeks for forventninger til beskæftigelsen i Danmark og udlandet

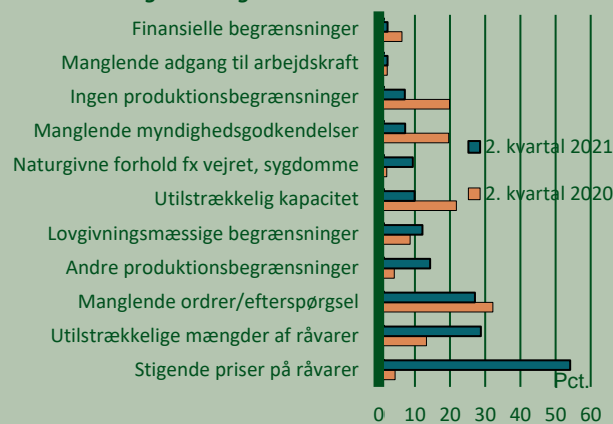
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Indeks for forventningerne til produktionen i Danmark og udlandet

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Produktionsbegrænsninger

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Metode for analysen

Landbrug & Fødevarer har i perioden fra 6. april til 16. april 2021 gennemført en konjunkturmåling blandt Landbrug & Fødevarers medlemsvirksomheder.

Målingen gennemføres fire gange årligt og blev senest gennemført i 1. kvartal 2021. Medlemmerne omfatter virksomheder inden for mejeri, slagteri, frugt & grønt, fødevaringredienser, udstyr til fødevarerhvervet, agroindustrielt udstyr til landbrugsproduktionen samt andre virksomheder, som har tæt tilknytning til fødevarerhvervet.

Denne analyse omfatter udelukkende de fødevarerproducerende virksomheder. Målingen foretages blandt 85 fødevarer virksomheder, hvoraf 23 har svaret i dette kvartal. Landbrug & Fødevarer foretager også en lignende måling blandt de agroindustrielle virksomheder.

Analysen måler på en række relevante parametre i forhold til de aktuelle konjunkturer. Det gælder forventningerne til produktion, efterspørgsel, resultat, beskæftigelse, investeringer og produktionsbegrænsninger. Resultaterne af konjunkturspørgsmålne er blevet vægtet på baggrund af virksomhedernes omsætning.

Konjunkturbarometeret er beregnet ved at vægte de seks indeks for hhv. produktionen i DK, resultatet i DK, efterspørgslen fra DK, efterspørgslen fra udlandet, investeringer i DK og beskæftigelsen i DK. De seks indeks er vægtet med 1/6 til produktion, resultat, investeringer og beskæftigelse, 2/9 til efterspørgsel fra udlandet og 1/9 til efterspørgsel fra DK.

Barometret måler forventningerne til de kommende fire kvartaler ift. den tilsvarende periode et år tilbage. Barometret kan svinge fra -100 til 100.